

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

105

Vragen van het lid **O. P. G. Vos** (VVD) aan de minister van Justitie over *toekenning van immateriële schade aan anderen dan de gewonde*. (Ingezonden 19 september 2000)

1

Hebt u kennisgenomen van het arrest van de Hoge Raad gewezen op 8 september 2000, zaaknr. C98/371 HR (Baby Joost)?

2

Is het waar dat in het NBW een beperkte regeling is opgenomen voor verplaatsbare schade, inhoudende dat de mogelijkheid tot toekenning van immateriële schade aan anderen dan de gewonde door de wetgever is afgewezen?

3

Wat is uw oordeel over de analyse van A.J. Verheij (NJB 1999 blz. 1409) dat de argumenten waarom bij de totstandkoming van het NBW van affectieschade is afgezien voornamelijk van praktische aard zijn en ondervangen kunnen worden door bijvoorbeeld een wettelijke regeling met gefixeerde bedragen en een vaste kring van gerechtigden?

4

Bent u bereid de wettelijke beperkingen voor anderen dan de gewonde om aanspraak te kunnen maken op immateriële schade te heroverwegen?

5

Welke argumenten staan naar uw oordeel thans aan de toekenning van een wettelijke mogelijkheid van aanspraken voor derden in voornoemde zin in de weg?

Antwoord

Antwoord van minister **Korthals** (Justitie). (Ontvangen 13 oktober 2000)

1

Ja.

2

Artikel 6:107 BW geeft een uitputtende regeling voor de gevallen waarin derden bij verwonding schadevergoeding kunnen vorderen. Dit kan alleen indien zich naar deze derden de schade van het slachtoffer heeft «verplaatst». Daarmee wordt blijkens de parlementaire geschiedenis buiten twijfel gesteld dat derden geen vordering hebben terzake van de immateriële schade die zij lijden wegens het letsel van het slachtoffer. Daarnaast geeft artikel 6:108 BW een limitatieve opsomming van gerechtigden die vergoeding kunnen vorderen van de in dit artikel genoemde schadeposten voor het geval iemand overlijdt. In de parlementaire geschiedenis wordt ook hierover opgemerkt dat in verband met dit limitatieve stelsel derden in geval van overlijden geen immateriële schadevergoeding

kunnen vorderen wegens het verdriet dat zij daardoor ondervinden. Zie telkens Parl. Gesch. Boek 6 (Inv. 3, 5 en 6), p. 1284. Dit houdt inderdaad in dat de wetgever een recht op vergoeding van immateriële schade van nabestaanden van een overledene en naasten van een verwonde heeft afgewezen.

3

De argumenten die bij de totstandkoming van het NBW zijn aangevoerd om vergoeding van affectieschade af te wijzen, verliezen voor een deel hun betekenis indien alleen een in de wet omschreven kring van gerechtigden recht heeft op een gefixeerd bedrag aan smartengeld. Niet echter biedt dit een oplossing voor bijvoorbeeld het argument dat de vergoeding van affectieschade op weerstand kan stuiten in die zin dat vooral bij overlijden en ernstig letsel schadevergoeding – zeker indien de gefixeerde bedragen niet al te hoog zijn – op onbegrip kan stuiten. Voorts is bij de totstandkoming van het NBW als argument genoemd dat de toename van het aantal risicoaansprakelijkheden noopt tot terughoudendheid voor wat betreft de omvang van de schadevergoedingsplicht. Dit argument blijft betekenis houden, ook al zou de toename van aansprakelijkheidslast door niet al te hoge gefixeerde bedragen in de hand

kunnen worden gehouden. Ik deel dan ook slechts ten dele de analyse van A.J. Verheij (overigens te vinden in NTBR 1998, p. 324 e.v.). Tot eenzelfde conclusie als Verheij komt overigens S.D. Lindenbergh, Smartengeld, diss. Leiden 1998, pp. 203–219.

4 en 5

Zoals ik reeds eerder aan uw Kamer heb laten weten sta ik niet zonder meer afwijzend tegenover het toekennen van smartengeld aan nabestaanden van een overledene en verwanten van een ernstig verwonde onder de voorwaarden zoals in de beantwoording van vraag 3 zijn beschreven. Ik heb daarbij aangegeven dat ik mij de uitspraak van de Hoge Raad in de in vraag 1 genoemde zaak hierover zal beraden. Zie Kamerstukken II 1999/2000, 26 630, nr. 2, pp. 6–7. Zoals ik bij de beantwoording van vraag 3 heb aangegeven blijven een aantal argumenten tegen vergoeding van affectieschade overeind staan. Voordat ik hierover een beslissing wil nemen wil ik mij over een aantal daarmee samenhangende vragen nader beraden. De vraag of affectieschade voor vergoeding in aanmerking komt zal mede beantwoord moeten worden tegen de achtergrond van de visie over de ontwikkelingen van een claimcultuur. Van belang daarbij is ook de vraag of en op welke wijze deze materie in de ons omringende landen is geregeld en wat de eventuele financiële consequenties zijn. Daarbij zal ik ook zeer nadrukkelijk de argumenten voor en tegen de verschillende modaliteiten in overweging nemen. Ik zal uw Kamer van mijn bevindingen op de hoogte brengen.